

[Forsvarsministeren.]

gående være noget ældre end de øvrige værnsofficerer, når de har afsluttet deres linieofficersuddannelse.

Jeg vil derefter gerne sige et par ord om fenriker. Betegnelserne „fenrik“ og „overfenrik“, som det hedder i lovforslaget, dækker ret nøje et begreb, som man nu forbinder med de nuværende 2 laveste grader af officiantgruppen i hæren, nemlig officiant og overofficiant. Det er hensigten for hærens vedkommende, at man efter ca. 1 års praktisk tjeneste som kontraktansat oversergent skal kunne få adgang til at indtræde på fenrikskolen, der svarer til den nuværende officantskole ved hæren, men er af ca. 1½ års varighed. Efter gennemgang af denne skole udnævnes de pågældende til fenriker og bliver — ca. 4½ år efter mødet ved forsvaret — tjenestemænd. Ved søværnet bevirker de særlige tjenstlige forhold dog, at udnævnelsen til fenrik tidligst kan finde sted noget senere, men lønningmæssigt vil fenrikerne i alle 3 værn blive stillet lige.

Fenriker med over 4 års tjeneste i graden kan, når der er numre ledige, forfremmes til overfenriker.

Medens der i denne beskrivelse af tjenestens forløb for en fenrik ikke er større principielle afvigelser fra den nuværende officiantordning, udviser det nu fremsatte lovforslag den iøjnefaldende og væsentlige forskel fra den hittidige ordning, at fenrikerne på et tidspunkt, hvor de har en relativt langvarig tjeneste bag sig, men dog er i deres bedste alder som befalingsmænd, d. v. s. omkring 40 års alderen eller lidt tidligere, udnævnes til officerer, rangerende på lige fod med de linieofficerer, der er udnævnt efter gennemgang af officerskolen. I denne henseende minder den nu foreslåede ordning mere om søværnets materielmesterordning end om hærens officiantordning.

Det er forudsat, at specialofficererne skal kunne avancere fra den laveste grad som premierløjtnant, søløjtnant af 1. grad eller flyverløjtnant af 1. grad op gennem graden kaptajnløjtnant til slutstilling som kaptajn af specialgruppen.

Herigennem har de hittidige officianter og materielmestre opnået adgang til en lønforbedring, og man vil på tilsvarende måde skaffe udvej for, at fenrikerne opnår en forbedring af deres grundløn.

Spørgsmålet om aldersgrænser har været stærkt fremme i de overvejelser, der ligger til grund for forslaget. Fra militær side har man under hensyn til krigserfaringerne fundet det meget ønskeligt at nedsætte afske-

digelsesalderen for de befalingsmænd, der skal optræde i geledet under krigsforhold. Ikke mindst gælder dette selvfølgelig for flyvevåbnets personel. Overfor dette meget vigtige militære hensyn står imidlertid et meget vigtigt økonomisk hensyn, som også indenfor andre landes fredsorganisationer spiller en stor rolle, idet det er kostbart at afskedige tjenestemænd i en tidligere alder og derpå betale dem pension i en tilsvarende forlænget årrække. Da man har anset det for muligt under fredsforhold at skaffe anvendelse for hovedparten af de officerer, der er blevet for gamle til direkte at føre tropper, er overvejelserne resulteret i, at man i hovedsagen har holdt sig til de aldersgrænser, som hidtil har været gældende ved hæren, idet man har hævet søværnets aldersgrænser, hvor disse tidligere lå på et lavere niveau end hærens. For flyvevåbnets vedkommende har man kun for de lavere officersgrader — d. v. s. fra kaptajn og nedefter — ansat aldersgrænsen et par år lavere end de øvrige værn.

Jeg har her nævnt nogle af de hovedspørgsmål, som sætter deres præg på det forelagte forslag til personelordning. Forsåvidt angår yderligere detaljer, skal jeg indskrænke mig til at henvise til de bemærkninger, der ledsager forslaget.

Det foreliggende forslag til personelordning repræsenterer, hvad forsvarskommissionens flertal i hovedsagen har opnået enighed om. Hvorvidt dette er ensbetydende med, at forslaget også repræsenterer det bedste, der kunne fremsættes, vil kun eftertiden til bunds kunne dømme om. Som jeg før har nævnt, er bestræbelserne navnlig gået ud på at tilvejebringe en ordning, der skabte så lige chancer som muligt for det menige mandskab med hensyn til at opnå befalingsmandstillinger, såvel de lavere som de højere. Jeg nærer ikke tvivl om, at forslaget i denne henseende betyder et fremskridt i forhold til tidligere ordninger, og jeg vil også tro, at fremtiden vil bekræfte, at det er en heldig foranstaltning at lade samtlige befalingsmænd i forsvaret gennemgå den samme kategori af skoleuddannelse, nemlig sergentskoleuddannelse, som basis for deres videre løbebane i forsvaret. Alene herigennem vil man være kommet et betydeligt skridt videre i retning af naturlig fællesskabsfølelse indenfor befalingsmandskorpset som helhed.

Jeg vil gerne til slut knytte nogle bemærkninger til den betænkning, som forsvarskommissionen har afgivet.

Man vil af kommissionens betænkning se, at et stort flertal har kunnet samles i enighed